

ERM. Küsimusleht nr. 23. 1938.

Teadeteandja nimi

Korrespondendi liikmekaardi nr.

Asukoht (khk., vld., kl., tl.)

Postiaadress

Saate kuupäev

Andmed saadud (nimi, vanus, elukutse, asukoht)

Tähelepanemiseks (enne täitmist läbi lugeda). Vastused palutakse kirjutada käesoleva küsimuslehe parempoolsele, tühjale veerule, vastava küsimuse kohta, kusjuures vastus varustatagu küsimuse numbri ja tarbe korral ka alanumbriga. Vastuste veerule märgitagu peale jaatava või eitava teate veel küsitava eseme või nähte rahvapärased nimed, kirjeldus ja muud tarvilikud seletused, mis teadete saatjal üldse öelda on. Pikemate seletuste puhul palutakse kasutada lisalehti.

Küsimusi karjamajade kohta.

Küsimused.	Vastused. Kas küsitud ese või nähe on tuntud? Rahvapärased nimetused ja muud küsimuse kohta käivad andmed?
1. Kas Teie kodunurgas või kusagil naabruses on kunagi tuntud kommet, et kari (loomad) kogu suveks või ka hilissuvest (peale heinaniitu) kuni sügiseni aeti kodust kaugele karja- või heinamaale, kuhu nii loomadele kui ka karjastele tuli siis chitada oma peavari?	
2. Kui tunti, kuidas siis sääraseid karjaasulaid rahvakeeles kutsuti? Kuidas nimetati karja kodust äraajamise toimingut, kas karja „metsa ajamiseks“ või teistmoodi? Kuidas nimetati igapäevases kõnepruugis kodust eemal oleva karja asukohta, kas „kari on metsas“ või teistmoodi?	
3. Kus Teie pool karjaasulad asetsesid: karjamaal, heinamaal, metsas, merelaiul või mujal?	
4. Millal karja ajamine „metsa“ Teie pool sündis? Millal see aeti koju tagasi? Kas nii ühe kui teise toiminguga ühenduses pidi arvestama teatavaid tähtpäevi? Kas nii karja metsa ajamisel kui ka koju tagasi toomisel tunti erilisi kombeid ja pruuke, nagu loomade ajamine läbi suitsu ja muud sellesarnast? Mis tähendus neil kommetel öeldi olevat?	

5. Missugused olid oma iseloomult ja ehitusviisilt hooned, mis karjaasulaisse ehitati, kas õlgedest, okstest, puukoorest, laudadest või mõnest muust materjalist? Lisage võimaluse korral kirjeldusele plaan, joonistus või ka ülesvõte. Kas ehitustest püstitati ainult laudad ehk ulualused loomade jaoks, või ka onnid (toad) karjastele ja erilised piima alalhoiu ruumid? Kas karjaste onnides olid ka ahjud? Kas loomadele määratud ulualuste ümber ehitati erilised karjaaiad? Kirjeldage nende karjaaedade ehitust. Kas loomad aeti ainult ööseks karjaaeda, või ka päevase lüpsmise ajal?

Kas eelpool mainitud ehitised on Teie mälestuse ajal muutunud? Kui on, kuidas neid püstitati vanasti? Kas Teie ümbruskonnas leidub veel isikuid, kes oskavad karjaste onne ja loomade ulualuseid ehitada vanal viisil? Teatage nende isikute nimed ja aadressid.

6. Kas igal talul karjaasulas oli oma karjaaed ja sinna kuuluvad ehitused või ka mitme talu peale ühiselt?

7. Kas piim viidi iga päev koju, või töötati see ümber võiks, juustuks jm. ka koha peal? Kas talust käidi appi metsas lüpsmas? Kas sarnasel korral lüpsja ööbis karja juures?

8. Kes olid peamiselt metsas viibiva karja juures karjusteks, kas tüdrukud, poisid või vanemad inimesed?

9. Kas külapoistel oli kombeks metsas asuvaid karjuseid — tütarlapsi kambaga külastamas käia?

G. R. ja E. Ld.

Palume vastused saata Tartu, Eesti Rahva Muuseumile, Raadil.

Austavalt

Eesti Rahva Muuseum.